

LBRIS | We know
books
Anda VAHNOVAN

#povestirilondoneze

EDITURA
PRUT

CAPITOLUL I

O lume „pe invers”	3
Prima lună englezească.....	5
Cinci minute sau cum s-a împutit somonul.....	8
Vecinul.....	13
Ce învățăm totuși la școală?!.....	16
O lume „pe invers”	20
Vecina Chelsy	24
„Nu se poate!”	27
Trei luni londoneze.....	33
Și capra, și varza sau despre muzee	37
Revelația	42
Patru luni și o ninsoare	45
Sărbători cu ploi și varză murată	50
Raiul tău.....	56
Șase luni și-o primă pauză.....	60
Șapte luni de comparații	66
„Aren't you working?” („Nu lucrați?”)	71
Opt luni sau cum mărarul nostru e mai aromat	75
Limbajul mamelor	84
Eleganța englezească a cuvintelor nespuse	87
Nora	94
Zece luni colorate.....	96
Adevărații eroi.....	103
Plângere	105
Unsprezece luni și o radiografie a unei săptămâni	109
Combi-nații hormonale.....	121
Lacrimi în aeroport.....	126

CAPITOLUL II

Alte bătrâneți	135
Cum mi-am „înșelat” Google Mapsul cu Citymapperul	136
Și e a doua toamnă	142
Telefonul pierdut sau încrederea regăsită.....	149
Acceptarea diferențelor.....	152
Șaisprezece luni de viață fără de cusur	158
Fii mai bun nu doar de sărbători	162
Jurnal nepunctual	166
Alte bătrâneți	171
Vânt rece de primăvară.....	176
Nouăsprezece luni sau cum e să ajungi la Urgență.....	183
Traumele și drepturile noii generații	189
Douăzeci de file de jurnal	195
Răcoarea verii – raiul londonez	198

CAPITOLUL III

De pe taburet	205
Depresia imigranțului urmată de rafturile goale.....	206
Mirosind leurda prin mască.....	211
Omul contează	218
Șapte milimetri pot salva situația.....	221
Să ne plângem mai puțin	227
De pe taburet	235
Izolați.....	241
„Armani” de Moldova	244
Final de școală primară.....	250
Povestea de la bloc.....	253

LIBRIS | We know books

O lume „pe invers”

CAPITOLUL I

Cel mai bine este atunci când familia te susține!

– Blog? Dumnezeu! Da’ nu poți să îți găsești o ocupație normală? a exclamat primul copil.

– O! Ia să văd! Eu am mai multe like-uri decât tine! a zis fiică-mea.

– Maaam’, era mai util să scrii o carte despre cum să cucerești o femeie, pentru că bărbații habar nu au, mi-a spus Mihai, cel mai mic, la ai lui șapte anișori.

Concluzia – am cei mai minunați pui de oameni. Ce nu înțeleg ei este că mama lor e, de fapt, tot un copil, doar că mai încăpățânat și va face exact pe dos!

Așa a pornit blogul meu „Gânduri despletite”, cu rubrica „Hoinar-hoinărel”, completat de postările cu #povestiri londoneze.

În vara anului 2017 o familie cu trei copii și multe necunoscute a luat drumul străinătății. Școli noi, vecini noi, țară diferită și o limbă pe care nu o vorbeam. Plus o jumătate de microbuz de cutii numerotate aduse de la Cluj. Asta am avut de la început.

Și mult timp pentru ca să scriu.

#povestirilondoneze

În Aeroportul Luton m-am împiedicat de un scaun și am zis *blin* de durere (mă scuzați, vă rog), fiind sigură că nimeni oricum nu mă înțelege. Mare greșală! S-au întors câteva fețe spre mine și mi-au zâmbit. Apoi mi-a scăpat o *mama mă-sii* în stația de autobuze, pentru că nu reușeam să o găsesc pe cea GI a rutei 240, ci doar GF; autobuzele venind din direcția inversă celei obișnuite de mine. Și mai mare greșală! „Ce căutați?”, m-a întrebat o doamnă politicoasă, trezind interesul mai multor persoane din jur...

În România puteam strecura o vorbă de duh în rusă, fără să fiu deconspirată. La Londra în ce limbă să mă răsufli când nu mai pot?

#povestirilondoneze

Și am ajuns, neapărat, cu sabia gonflabilă și cu pernuța cu Pokemon în avion. D-apoi cum fără??? Când am sosit la bloc, uite că Jora cu dubița, care pornise cu o zi înainte din Cluj, deja mă aștepta. Și dădea jos omul din dubă cutiile mele

etichetate cu haine, cărți și jucării, jucării, jucării, role și biciclete, de curgea apa de pe el. Noroc că temperatura de afară e milostivă și nu ne-am opărit. Doamna administratoare din start ne instruieste în privința gunoiului, și mai ales a celui reciclabil. „Da, da... sigur că știu”, o mint eu pe batrână. Și cum țineam ușa pentru a ajuta la descărcat, văd o mămică roșcățică cu trei prunci intrând în bloc. Băiatul – de vârsta lui Mihai. Bucuroasă nevoie mare că mai am vecini cu trei copii (nu vom fi doar noi gălăgioși), și mai ales că are Mihai cu cine se juca, întru în vorbă cu copilul și cu mama. Mama se arată bucuroasă și ea (vom vedea ulterior dacă e sinceră sau e vorba doar de politețe). Îmi zice cât de binecuvântate suntem că avem câte trei copii, asta în timp ce fetița cea mai mică a ei vărsa sucul din doză pe capul celei mari. Băiatul se prezintă, iar eu mă grăbesc să îl strig pe Mihai: „Uite, mami, un băiețel de vârsta ta. Îl cheamă... mmm..., îl cheamă.... da...”. Rușinat, copilul a fugit pe scări. Va trebui să învăț să rețin nume deocheate. Chiar să le notez, dacă va fi cazul. Eh, iată așa un *welcome* londonez!

Prima lună englezească

Dacă vă gândiți să plecați în Anglia, sau poate doar sunteți curioși, luați în considerare bilanțul primei mele luni englezești:

1. Primele impresii sunt înlocuite, mai întotdeauna, de experiențele ulterioare, și totuși...
2. Robinetele separate pentru apa caldă și cea rece dau bătăi de cap, dar te acomodezi cu timpul.
3. Prizele sunt o pacoste, mai ales dacă ai adus mai multe aparate electrocasnice din țara de origine. Soluția optimă – prelungitorul cu cât mai multe prize: în cazul dat ai nevoie de un singur adaptor pentru el, iar apoi introduci PS4-ul, televizorul, pianul, laptopul și placa de păr în acesta. Altfel poți să îmbătrânești așteptând până când toți copiii își vor termina de încărcat telefoanele și tabletele. Rezolvat.
4. Politețea oamenilor – mereu prezentă. Mai am de învățat.
5. Bătrânii sunt îngrijiți și își trăiesc frumos anii. Fețele lor sunt mai fericite decât acritura mea, mai ales de dimineață.
6. Cărucioarele pentru copii parcă-s rupte din filmul Lego – cu trei secțiuni transformabile pentru trei copii cu vârste diferite. De ce nimeni nu mi-a zis de ele mulți ani în urmă?
7. Cărucioarele pe roțile pentru cumpărături nu sunt doar pentru bătrâni, ci și pentru femeile care își respectă coloana. Aici chiar am picat examenul.
8. Am identificat anumite grupuri de imigranți – aici încă studiez atent. Profit că nimeni deocamdată nu știe că vorbesc româna. Aoleu, câte pot să aud!

9. Mersul pe jos face bine. Pentru articulații, dar mai ales pentru creier. După nouă ani am coborât din mașină și descopăr pământul. Cu flori și ierburi ciudate, cu tufe și pomușoare colorate. Simt mirosul orașului și al oamenilor și evident că fac poze – multe-multe, tare multe!

10. Probabil că sunt ciudata cartierului, nou-venita (cu toate că aici suntem toți tare multicolori). Mereu cu căciulița, că mor de frig, când ei sunt încă în sandale, sunt fata care face poze la tot ce vede și mișcă, urmând același traseu zilnic, cu căștile-n urechi: „Sunt singur pe drum... dum-dum-dum” și cântând la câte un refren din toți plămâni.

Dar... i-aș sfătui pe toți să revizuiască punctul unu.

E valabil și pentru ei.

P.S. Am uitat de ploaie. Pe aceasta ar fi bine să o înfiezi – altfel nu ai cum. Have a good weekend!

#povestirilondoneze

Merg să îl iau pe Mihai după prima zi de școală. E în clasa a III-a. Copii cu codițe de toate culorile și ochi de toate rotunjimile mișunau în jurul inimii mele alunecate-n călcâi. Engleza nu o vorbește. Oare cum a fost? Învățătoarea bucuroasă îmi spune că e *very smart* și prinde foarte repede (sunt

sigură că așa le zice tuturor), și-l roagă să facă dovada. Fiul meu ia aer în piept și... *uno, dos, tres, cuatro, cinco...* Ee!!! Stați așa, că nu mai pricep nimic. „Păi, zice învățătoarea, a prins repede numărătoarea la ora de spaniolă.” Spaniolă??? Hm? „Dar engleza, cum e cu engleza?”, întreb disperată. „Totul va fi OK, mami. *Don't worry!!!*”

Cum e să știi să găsești punctul forte al unui copil și asta să îi dea aripi!

Cinci minute sau cum s-a împuțit somonul

Ca să te angajezi în Anglia, trebuie să obții NINO (număr de asigurare socială). Procedura este simplă: ai sunat, te-ai programat și ai mers să depui actele pentru el. Actul cu NINO îți vine prin poștă acasă, dar...

Pentru NINO ai nevoie de dovada de domiciliu. Pentru a-ți lua chirie, ai nevoie de dovada locului de muncă. Ca să ai loc de muncă, îți trebuie NINO. Cercul s-a închis.

Apoi, ca să deschizi un cont la bancă – cerință obligatorie la angajare – trebuie să prezinți o factură (BILL) pe care să fie indicat numele tău și domiciliul. Și tu încă nu ai un domiciliu, pentru că la închirierea unui spațiu ți s-a cerut dovada locului de muncă. Deci nu ai încă nici facturi pe numele tău.

Așadar, nu ai cum să-ți deschizi un cont bancar. Alt cerc s-a închis.

Știi că mulți au pățit astfel, ba chiar au renunțat și au plecat. Fără un vecin, prieten, cumătru care să îți vină în ajutor să deblochezi aceste cercuri vicioase, nu te prea descurci. Faci trei poze din aeroport și te întorci înapoi cu microbuzul.

Și totuși...

Am domiciliu, am facturi (venite buluc și cu solicitarea de a plăti în avans sume imense), dar pentru angajare îmi trebuie un cont bancar. Floare la ureche! Iau astăzi toate actele necesare și îmi stabilesc obiectivele: duc copilul la școală, trag cu ochiul la secondhandul meu (apropo, am văzut o vază de cristal de Boemia, nou-nouță, cu zece lire... uf!), apoi cumpăr câteva tacâmuri, pentru că sâmbăta am oaspeți, și neapărat pahare pentru vin. Ce moldoveancă aș mai fi dacă aș primi musafiri cu pahare de plastic??? O caricatură, zău! Și cum niciodată nu respect lista de cumpărături, în drum spre bancă m-am mai pricopsit cu o salatiere, un suport pentru vase, câteva farfurii, un coș pentru pâine, dar și cu pahare. Zânga-zânga tot drumul. Ei, și recunosc, somonul de la reducere mi-a făcut cu ochiul. L-am pus și pe acesta în pungă, lângă niște grisine. Hai să dau toate cărțile pe față. Mi-am zis: cinci minute mă mai opresc la bancă și gata!

Intru încărcată cu patru pungi, ca o târgoveață de la piață, zânga-zânga. Lumea stă la coadă. Nu-i nimic, zic, îmi mai trag sufletul între timp. Când îmi vine rândul – ghinion – a

LIBRIS | We know books

picat rețeaua lor internă. Nu se mai poate lucra. Eh, așadar, nu doar în România se întâmplă din astea. Îmi adun zestrea și zânga-zânga merg la o altă cea mai apropiată bancă din zonă.

Intru. Coadă lungă! Aștept. Mă apropii de ghișeu la fata cu ochii gri (i-am remarcat și data trecută) și îmi prezintă pașaportul, NINO-ul și factura pe care figurează și numele meu. Detaliu important, deoarece la prima încercare descoperisem că nu apărea și numele meu pe factură, ci doar al soțului. Atunci telefonasem la companie și în șapte zile ne-a venit factura nouă. Numele meu apărea pe ea ca *additional account holders*. Rezolvat.

Fata de la ghișeu îmi spune că totul e OK, doar că programarea poate fi stabilită doar pentru ziua de joi. „Ei, zic, eu aș avea nevoie totuși mai repede. OK, mulțumesc”, și mă întorc zânga-zânga înapoi la prima bancă. Intru tot un zâmbet. Aici așa se poartă. Mă conformez. Las iar pungile, care aveau un iz nu tocmai plăcut de somon, lângă o masă și mă pun în rând. Coadă e lungă, pentru că sistemul își revenise abia de curând. Messengerul, o grisină, două-trei-opt și rândul mi-a venit. De data asta e a treia încercare și va fi cu noroc. Prezintă actele. „A... ne scuzați, zice doamna, dar banca noastră nu acceptă facturi în care să figurați ca *additional account holders* în dreapta foii, ci doar în rând cu destinatarul. Sunați la Thames Water (compania de furnizare a apei) și rugați-i să vă refacă factura. „Nu e corect așa”, îi zic. „Astea sunt regu-

lile, nu eu le-am stabilit”, se scuză ea politicos și zâmbește. Încerc și eu. Îmi iese doar un rânjel scremut. „*Have a nice day*”, scrâșnesc și mă întorc la pungile mele. Le apuc nervos, zânga-zânga, și mă duc.

„Nu renunț!”, îmi zic. Cum să mă întorc acasă cu problema nerezolvată. Trebuie să insist. Revin la cealaltă bancă. Măcar pe joi să mă programez, tot e mai bine decât nimic. Fata frumoasă, cu ochii gri, zâmbește când vede iar cum îmi aranjez grijuliu pungile lângă masă. Încerc să las lângă ele și fața mea înăcrită ușor. Stau la coadă iar. Încă trei grisine mă ajută pe post de calmant. Le ronțai zgomotos. Trebuie să îmi antrenez răbdarea și nervii, îmi zic. Acesta e Occidentul. Totul se bazează pe reguli. Nimeni nu ne-a chemat aici. Am venit de bunăvoie. Trebuie să ne conformăm, așadar. Mai dau ochii peste cap, mai trosnesc degetele. Încerc să mă calmez.

Îmi vine, în sfârșit, a patra oară rândul. Prezint din nou toate actele și îi zic că e tare OK să mă programeze pentru joi. „Sigur, îmi răspunde fata frumos, doar că am uitat să vă spun un detaliu. Filiala noastră se închide în două zile. Va trebui să mergeți la sediul central, care e cam departe de aici. Doriți?” „Nu, i-am zis resemnată! Nu mai doresc nimic. Doar să o achit atunci și gata.” Se uită fata lung la ea și îmi spune: „Dar la noi nu puteți achita cu cheș dacă nu aveți cont. Nu avem contract cu această companie. Poate mergeți la banca de alături?” „O, nu!!! Am fost astăzi deja de două ori. Nu mai merg nicăieri!” Gata. Paharul s-a umplut. Nici măcar nu

LIBRIS | We know books

mă chinui să rânjesc. Îmi apuc nervos pungile, zânga-zânga, îmi aranjez la loc fața de-a dreptul înăcrită, ignor izul neplăcut de somon stătut prea mult lângă caloriferul băncii și mă pornesc spre casă. Urc dealul în zece minute mânată de prea multă adrenalină. Este ora 12 și nu am rezolvat mai nimic. Ba și la școală am întârziat prima dată. La ce mi-a trebuit somon care expiră degrabă? Data viitoare voi cumpăra strict după listă. Brașoavă veche și răsuflată.

Ajung acasă gâfâind. Trântesc ușa. De somon mi-i graț. Măcar n-am stricat paharele. Iar vinul cred că nu va mai prinde oaspeții. Îl voi deschide chiar acum. Ca să am răbdare să vorbesc iar cu cei de la Thames Water la telefon, pentru ca să-mi refacă factura.

P.S. A doua zi am găsit prin casă o altă factură, de la gaze, în care numele era trecut corect în stânga foii. Am prins aripi și am alergat spre bancă. Pe drum mi-am cumpărat un buchet de flori, că doar nu durează decât cinci minute.

#povestirilondoneze

Intru dimineața în același magazin în care, zi de zi, după ce las copilul mic la școală, „îmi fac plinul”. Cu fața cam căzută, ca de obicei la acea oră. Aceiași angajați – Lorena, Fatima, Muhamed (citesc numele de pe ecusoane) – care aranjează marfa pe rafturi. Iau de la raionul de fructe un ciorchine de